

Danmarks Havfiskeriforening, Dansk Fiskeriforening, Forbrugerrådet og Arbejdsbevægelsens Erhvervsråd tillagt klageadgang efter lovforslaget.

Samtlige disse organisationer tillægges adgang til at påklage afgørelser, der kan påvirke omgivelserne. Det vil sige afgørelser i godkendelsessager efter §§ 10–11. Herudover får Forbrugerrådet og Arbejderbevægelsens Erhvervsråd adgang til at påklage afgørelser efter § 12 og § 13 om henholdsvis stoffer og produkter og levnedsmidler m.v. I sådanne sager kan det i modsætning til de afgørelser, der vedrører omgivelserne, være ganske vanskeligt at finde den kreds, som har en væsentlig, individuel interesse i afgørelsen, og det er derfor hensigtsmæssigt at lade Forbrugerrådet og Arbejderbevægelsens Erhvervsråd få adgang til at varetage denne gruppes interesser. Forbrugerrådet og Arbejderbevægelsens Erhvervsråd deltager da også allerede i et vist omfang i administrationen af lov om kemiske stoffer og produkter og levnedsmiddelloven. Dette sker gennem medlemskab af bl.a. Bekæmpelsesmiddelrådet, Kosmetikrådet og Levnedsmiddelrådet.

Der tillægges organisationerne adgang til også at påklage tilsynsmyndighedens afgørelser. Embedslægeinstitutionen har efter miljøbeskyttelsesloven adgang til at påklage afgørelser efter loven. Erfaringerne hermed har været positive. Embedslægerne har på en nyttig måde medvirket ved lovens administration og sikret en lægelig vinkel i behandlingen af miljøspørgsmål.

Det vil derfor være hensigtsmæssigt, at denne ordning overføres til denne lovs område. Under hensyn til den påvirkning af den menneskelige sundhed, som brugen af genteknologi måtte kunne give anledning til, tillægges embedslægerne klageadgang, således at de på tilsvarende måde som efter miljøbeskyttelsesloven kan påklage afgørelser med særlig betydning for forholdene i lokalsamfundet, jfr. § 10, og som er truffet af lokale, folkevalgte myndigheder. Der tillægges endvidere embedslægerne klageadgang med hensyn til tilsynsmyndighedernes afgørelser efter § 19 for så vidt angår virksomhed omfattet af § 10 samt afgørelser efter § 29.

Til § 27

Klagefristen udløber på 4 ugers dagen fra den dag, hvor afgørelsen er kommet frem til den pågældende. Dette betyder, at en klage skal være myndighederne i hænde senest på 4 ugers dagen herfor. Ved annoncering udløber klagefristen på 4 ugers dagen for offentliggørelsen uanset tidspunkt

for den individuelle underretning. Herved søger man at imødegå det problem, der ellers kan opstå, hvis man ikke sørger for at få underrettet samtlige klageberettigede samtidig, idet klagefristen da vil løbe fra forskellige tidspunkter. I den forbindelse kan der henvises til bestemmelsen i § 28, stk. 3, om obligatorisk annoncering ved godkendelser efter § 10. Det kan i praksis give anledning til tvivl om retstilstanden, når klagefristen udløber på en lørdag, eller en helligdag. Ved formuleringen i stk. 1 er det derfor præciseret, at klagefristen i disse tilfælde forlænges til den følgende hverdag.

Bestemmelsen om, at en godkendelse ikke må udnyttes, før klagefristen er udløbet, skyldes hensynet til, at andre klageberettigede, end den afgørelsen retter sig til, skal have en realistisk mulighed for at klage.

Under hensyn til de mulige påvirkninger af sundhed, miljø og natur, som brugen af genteknologi kan give anledning til, er det lovens hovedregel, at en klage over en meddelt godkendelse skal have opsættende virkning. Tilsvarende bestemmes det, at klage over påbud eller forbud har opsættende virkning, således at det i det enkelte tilfælde kan bestemmes, at påbudet eller forbudet skal efterkommes uanset klage. Det vil bl.a. være relevant, hvor der gives påbud for at forebygge eller afværge en nærliggende fare for sundhed, miljø eller natur.

Forudsætningen for, at bestemmelsen i stk. 4 kan finde anvendelse, er, at der er truffet en afgørelse med et selvstændigt materielt indhold. Det forhold, at myndighederne konstaterer, at en aktivitet omfattet af loven udøves uden tilladelse, eller vilkår i en godkendelse ikke overholdes, og dette meddeles den pågældende, eller det pålægges at træffe de fornødne foranstaltninger til opfyldelse af en meddelt godkendelse, betyder ikke, at der er tale om et påbud eller forbud, som kan påklages. Dette forudsætter, at der træffes en afgørelse med et selvstændigt materielt indhold, f.eks. ved at det bestemmes, at et vilkår skal opfyldes på en bestemt måde i et tilfælde, hvor der ikke af virksomheden selv er truffet foranstaltning hertil. I begge tilfælde er der mulighed for, at klagemyndigheden kan bestemme, at der ikke skal tillægges en klage opsættende virkning. Det forudsættes, at klagemyndigheden hurtigt tager stilling til spørgsmålet om opsættende virkning, således at spørgsmålet eventuelt afgøres forlods, uden at der samtidig tages stilling til sagens realitet.

Af praktiske grunde skal en klage indgives til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Denne vil herefter samlet kunne fremsende sags-